

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAI KOMISIJOS NAREI**Roxanai MÎNZATU****Už žmones, įgūdžius ir parengtį atsakingai vykdomajai pirmininko pavaduotojai****1. Bendroji kompetencija, įsipareigojimai Europos Sąjungai ir asmeninis nepriklausomumas**

Kurie Jūsų asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektai ypač svarbūs norint eiti Komisijos nario pareigas ir užtikrinti, kad būtų siekiama bendrojo Europos intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakinga? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip įgyvendinsite lyčių aspekto integravimą ir kaip lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtrauksite į visas Jūsų atsakomybei priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo klausimų integravimą?

Kaip galėtumėte Parlamentui įrodyti, jog esate nepriklausoma? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Mūsų istoriškai unikali Europos Sąjungos pažadas – itin veiksmingu konkurencingumo ir Europos socialinio modelio deriniu pagrįsta taika ir gerovė. Šio pažado privalome laikytis.

Gimiau Rumunijoje tamsiausiu komunistinės diktatūros laikotarpiu. 1987 m. lapkričio 15 d. mano gimtajame Brašove pasigirdo pirmieji drąsūs raginimai užtikrinti laisvę ir socialinį teisingumą. Tą laisvo žodžio proveržį komunistinis režimas užgniaužė, tačiau 1989 m. gruodžio mėn. Rumunijos revoliucija vėl įžiebė viltį ir suteikė pagrindą naujai mano šalies kryptiai – ES mums tapo pažadu ir svajone. Toks žmonių pasiaukojimas dėl esminių ES vertybių ir teisių, pavyzdžiui, žmogaus orumo, demokratijos, laisvės, teisingumo, teisės viršenybės, visada buvo kelrodis ir įkvėpimo šaltinis man ir mano kartai, kuri visa galva pasinėrė į mūsų politinio gyvenimo sūkurį. Per beveik pusę amžiaus Rumunija ir ES nuėjo ilgą kelią. Ir man būtų garbė dalyvauti mūsų tolesnėje kelionėje.

Turiu daugiau kaip dviejų dešimtmečių profesinę patirtį Europos reikalų srityje. Dirbau įvairiais lygmenimis – nuo apskrities tarybos iki šalies parlamento, šalies vyriausybės ir Europos Parlamento. Tai man suteikė gilių įžvalgų apie ES potencialą ir apie tai, ko turime imtis, kad pasiektume norimų rezultatų. Kaip ministrė ir valstybės sekretorė koordinavau Rumunijoje vykdytas Europos socialinio fondo programas – padėjau įgyvendinti politiką ir reformas (pavyzdžiui, sisteminę Rumunijos viešųjų pirkimų reformą) arba teisės aktus ir investicijas, kad būtų teikiama pagalba neįgaliesiems, kurie yra labiausiai skurstanti visuomenės grupė, spartinama jų integracija į darbo rinką ir užtikrinamas geresnis gyvenimas visiems. Atstovavau savo šaliai Taryboje. Savo pareigas visada vykdžiau su užmoju, ryžtingai, atsakingai bei empatiškai ir visada siekiau, kad politika tarnautų žmonėms. Jei būsiu patvirtinta vykdomąja pirmininko pavaduotoja, ketinu su tokiu pat ryžtu ir užmoju įgyvendinti politines gaires tiek konkrečiose savo atsakomybės srityse, tiek eidama platesnes savo, kaip vykdomosios pirmininko pavaduotojos, koordinavimo pareigas.

Kaip paskirtoji vykdomoji pirmininko pavaduotoja, atsakinga už žmones, įgūdžius ir parengtį, džiaugiuosi, kad mano politinių veiksmų centre yra žmonės, jų teisės ir galimybės. Remdamasi man skirtu išrinktosios Pirmininkės U. von der Leyen įgaliojamoju raštu, ketinu kartu su savo kolegomis Kolegijoje įgyvendinti plataus užmojo darbotvarkę. Mums reikia stiprios socialinės Europos, kurioje pasitelkdami teisės aktus bei investicijas ir koordinuodami politiką kovosime su skurdu, skatinsime gerovę ir užtikrinsime teisingumą. Negalime sau leisti nei pamiršti apie mūsų vaikus, kurie kurs geresnę Europą ir naudosis jos teikiama privalumais, nei susitaikyti su palankių sąlygų neturinčių asmenų atskirtimi mūsų visuomenėje. Stiprindami socialinę Europą ir toliau kliausimės Europos socialinių teisių ramsčiu. Naujas veiksmų planas, kurį ketinu pasiūlyti 2025 m., remsis atnaujintu dialogu ir bendradarbiavimu su ES institucijomis, valstybėmis narėmis ir socialiniais partneriais. Siekdama šį dialogą tęsti ir užtikrinti tvirtesnį veiksmams grindžiamą įsipareigojimą, apsilankysiu kiekvienoje valstybėje narėje. Sieksiu sudaryti naują Socialinio dialogo paktą, kad, remdamiesi pagrindinių socialinių subjektų indėliu, suteiktume pagreitį veiksmingesnei Europos politikai.

Konkurencingumo ir našumo didinimą būtina derinti su žmonių įgalinimu. Toks papildomumas yra tvirto socialinio modelio pagrindas. Tvaraus konkurencingumo modelis gali egzistuoti tik jei užtikrinamos socialinės teisės ir deramas darbo užmokestis. Įgūdžių sąjunga, švrios pramonės planas ir Europos socialinių teisių ramstis yra būtini mūsų kuriamos ateities elementai.

Norint spręsti darbo jėgos trūkumo problemą, būtinas dvejopas požiūris, grindžiamas įgūdžių ugdymu ir perkeliamumu. Esu tvirtai įsitikinusi, kad įgūdžiai yra socialinė teisė: švietimas ir mokymas visiems prasideda vaikystėje ir tęsiasi visą profesinį gyvenimą; tai suteikia galimybę gyventi visavertį gyvenimą ir įgyti socialinį bei ekonominį atsparumą. Labai svarbu investuoti į žmones pasitelkiant ES paramą, taip pat dirbti su privačiuoju sektoriumi, kad būtų plėtojamas įgūdžių ugdymas. Be to, būtinos ir priemonės įgūdžių perkeliamumui užtikrinti. Nedvejodama sieksiu sukurti plataus užmojo teisinę sistemą, kad būtų remiamas tarpusavio pripažinimas bei visa būtina pažanga vykdant kitas derybas ir įgyvendinant darbo rinkos *acquis*.

Kita Komisija bus investicijų komisija. Tai reiškia ir investicijas į žmones. Daugiausia dėmesio skirsiu Europos socialinio fondo, programos „Erasmus+“ ir Socialinio klimato fondo lėšų panaudojimui, kad būtų įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio siekiai, užtikrinta teisinga pertvarka, ugdomi mūsų įgūdžiai ir didinamas mūsų konkurencingumas. Šiuo tikslu labai svarbu stiprinti investicijų ir reformų sąsajas, be to, tiek investicijos, tiek reformos turėtų būti suderintos su ES tikslais ir prioritetais, siekiant sutelkti dėmesį į tas sritis, kuriose ES veiksmų reikia labiausiai.

Ypač svarbios kitos kadencijos Komisijos bendros pastangos apsaugoti demokratiją ir užtikrinti teisės viršenybę. Mokymosi rezultatų gerinimas, lygybės didinimas ir socialinių teisių stiprinimas labai padeda didinti demokratinį atsparumą ir remti teisės viršenybę laikotarpiu, kai susiduriame su autoritarinėmis grėsmėmis ir išoriniu kišimusi.

Taip pat vadovausiu pastangoms puoselėti integruotą parengties kultūrą, padėti žmonėms ir visai visuomenei prisitaikyti prie būsimų iššūkių ir pasirengti veiksmingai bei laiku reaguoti į naujas grėsmes, su kuriomis galime susidurti.

Kaip tvirta moterų teisių rėmėja didžiuojuosi, kad turiu galimybę priklausyti Europos institucijų vadovybei, ir jaučiu ypatingą pareigą kovoti už lyčių lygybę, kaip vieną iš pagrindinių vertybių ir veiksnį, kuris įgalina demokratinį gyvenimą bei stipresnę ekonomiką. Įsipareigoju savo veiksmais parodyti, kad lygybė ir solidarumas gali padėti Sąjungai augti ir stiprėti. Visose savo iniciatyvose sieksiu kovoti už moterų įgalėjimą ir skatinti lyčių lygybę. Šioje srityje glaudžiai bendradarbiausiu tiek su Komisijos nariu, atsakingu už lygybę, tiek su visa Komisijos narių kolegija. Dėdama pastangas įgyvendinti pagrindinius socialinius tikslus iki 2030 m., susijusius su Europos socialinių teisių ramsčiu, sieksiu bent perpus sumažinti lyčių užimtumo skirtumą, palyginti su 2019 m., taip pat įgyvendinti naujus Barselonos tikslus ikimokyklinio ugdymo bei priežiūros srityje ir geriau užtikrinti profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, be kita ko, nuotolinio darbo srityje.

Taip pat atėjo metas ES sustiprinti naujosios kartos pasitikėjimą. Nekantriai laikiu kasmetinio jaunimo politikos dialogo, kurį inicijuosiu per pirmąsias 100 savo kadencijos dienų. Mums reikia lanksčių formatų, kad galėtume įtraukti jaunimą ne tik rengiant šį metinį politikos dialogą, bet ir sprendžiant konkrečius pagrindinius klausimus, todėl visoms mano atsakomybės sričiai priklausančioms iniciatyvoms ketinu taikyti jaunimo testą. Bendradarbiausiu su kitais Kolegijos nariais, kad būtų užtikrintas jaunimo aspekto integravimas.

Jei būsiu patvirtinta, kaip vykdomoji pirmininko pavaduotoja įsipareigoju vykdyti savo pareigas visiškai nepriklausomai, laikytis aukščiausių etikos standartų ir dirbti dėl Sąjungos bendrojo intereso. Laikysiuosi Komisijos narių elgesio kodekso ir vengsiu situacijų, dėl kurių galėtų būti suabejota mano nepriklausomumu bei sąžiningumu ir informuosiu Komisijos Pirmininkę apie bet kokią galimą interesų konfliktą. Nesieksiu ir nepriimsiu jokios vyriausybės ar kitos institucijos, įstaigos ar subjekto nurodymų. Įsipareigoju užtikrinti informacijos konfidencialumą ir laikytis skyrimo bei išmokų taisyklių net ir nustojusi eiti savo pareigas. Įsipareigoju laikytis skaidrumo pareigų ir bendrauti tik su Skaidrumo registre registruotomis organizacijomis ar savarankiškai dirbančiais asmenimis.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengusi prisiimti dėl įsitraukimo į Parlamento veiklą ir dalyvavimo joje tiek komitete, tiek plenariniame posėdyje, dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų,

susijusių su Parlamento pozicijomis ir prašymais dėl teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengusi tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Užtikrinti rezultatus savo piliečiams ir visapusiškai atsižvelgti į jų poreikius bei siekius galime tik jei įsipareigosime palaikyti nuoseklų dialogą ir glaudžiai bendradarbiauti su jų tiesioginiais atstovais – jumis, Parlamento nariais. Mes kartu – Komisija ir Parlamentas – prisidedame prie stipresnės Sąjungos kūrimo. Visą savo politinę karjerą buvau vietos, nacionalinio ir Europos lygmens renkamoji pareigūnė. Savo darbe taikiau parlamentinio bendradarbiavimo bei tarpinstitucinio dialogo principą ir siekiau politinės sinergijos. Eidama ministrės pareigas aktyviai skatinau sąžiningą ir pragmatiską dialogą su savo šalies parlamentu. Tai buvo ne tik formali pareiga, bet ir principas, kuriuo vadovavausi.

Jei būsiu patvirtinta, kaip vykdomoji pirmininko pavaduotoja įsipareigoju Parlamentui prisiimti politinę atsakomybę už veiklą savo atsakomybės srityse, o kartu laikytis kolegialumo principo. Įsipareigoju padėti palaikyti ypatingus Europos Parlamento ir Komisijos santykius ir užtikrinti, kad dalijantis informacija su institucijomis būtų taikomas vienodo požiūrio į Europos Parlamentą ir Tarybą principas, kaip nustatyta 2010 m. Europos Parlamento ir Komisijos pagrindų susitarime. .

Bendradarbiavimas su Europos Parlamentu man yra labai svarbus, todėl prie Komisijos ir Parlamento santykių stiprinimo prisidėsiu tiek Kolegijos lygmeniu, tiek savo atsakomybės srityse. Įsipareigoju tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir man pavaldžių padalinių veiksmus. Taip pat noriu bendradarbiauti su Parlamentu įgyvendinant mūsų Europos projektą ir bendraujant su piliečiais – bendradarbiavimas, labiau sutelktas į tai, kaip mūsų politika ir teisės aktai įgyvendinami nacionaliniu lygmeniu, gali padėti atskleisti, kaip mums sekasi užtikrinti ES naudą piliečiams ir įmonėms.

Skaidrumas yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad sprendimų priėmimas būtų sklandus. Manau, kad reguliarius apsilankymai pagrindiniuose komitetuose, su kuriais palaikysiu darbinis santykius, padės kurti pasitikėjimo, skaidrumo ir kolegialumo kultūrą, kuri yra labai svarbi mūsų bendram darbui, kad su Parlamentu bendradarbiautume visais politikos formavimo etapais. Siekdama dalyvauti plenarinėse diskusijose, komitetų posėdžiuose ir trilogos susitikimuose, rengsiu struktūrinius dialogus su savo Parlamento komitetais, kad būtų galima planuoti tolesnius veiksmus, susijusius su Parlamento priimtomis rezoliucijomis pagal SESV 225 straipsnį, kuriose raginama teikti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

Laikausi nuomonės, kad parlamentinę kontrolę ir parlamentinę iniciatyvą būtina grįsti dialogu su Komisija. Atsižvelgdama į kolegialumo ir lygybės principus, manau, kad vykdomiesiems pirmininko pavaduotojams tenka ypatinga atsakomybė už dialogą su Parlamentu.

Sieksiu užmegzti santykius, grindžiamus atvirumu, skaidrumu, tarpusavio pasitikėjimu, veiksmingumu, nuolatinio dialogu, reguliariu ataskaitų teikimu ir keitimusi informacija. Toks požiūris padeda Parlamentui veiksmingai vykdyti savo demokratinę priežiūrą, taip pat siekti bendro sutarimo dėl politikos veiksmų. Užtikrinsiu skaidrumą ir sklandų keitimąsi informacija su Parlamentu, visų pirma prieš svarbius renginius ir svarbiausiais tarptautinių derybų etapais. Manau, kad man, kaip vykdomajai pirmininko pavaduotojai, ypač svarbu dalyvauti plenariniuose posėdžiuose ir komiteto diskusijose. Esu pasirengusi dvišaliams susitikimams ir tiesioginiam bendravimui su Europos Parlamento nariais.

Įsipareigoju glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu pagal 2016 m. Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros ir 2010 m. Pagrindų susitarimą ir dalyvauti Kolegijos darbe šį susitarimą peržiūrint, kad būtų sustiprinta bendra politinė atsakomybė, pagerintas dialogas, užtikrintas sklandesnis informacijos srautas ir padidintas skaidrumas.

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto klausimai

3. Parlamentas yra susirūpinęs dėl socialinės ir užimtumo politikos susiskaidymo ir jos įtraukimo į daugelį paskirtųjų Komisijos narių atsakomybės sričių, taip pat dėl to, kad paskirtosios vykdomosios pirmininko pavaduotojos Roxanos Mînzatu pareigų pavadinime nenurodytas socialinis ir užimtumo aspektas. Kaip paskirtoji pirmininko pavaduotoja ketina užtikrinti, kad šis susiskaidymas netrukdytų įgyvendinti Europos socialinių teisių ramsčio principų? Kaip bendradarbiausite su kitais Komisijos nariais, kad šie tikslai būtų pasiekti? Be to, ar sutiktumėte savo pareigų pavadinimą pakeisti į „Vykdomoji pirmininko pavaduotoja, atsakinga už kokybiškas darbo vietas, socialines teises, įgūdžius ir švietimą“ ir imtis būtinų priemonių socialinei ir užimtumo politikai konsoliduoti ir veiksmingoms struktūroms bei priežiūrai užtikrinti?

Manau, jog tai, kad Komisijos narių kolegijoje bus už žmones, įgūdžius ir pasirengimą atsakingas vykdomasis pirmininko pavaduotojas, kurio atsakomybės sritys – įgūdžiai ir švietimas, kokybiškos darbo vietos ir socialinės teisės, yra didelis žingsnis į priekį kuriant socialinę Europą. Jei būsiu patvirtinta, didžiuosiuosi galėdama eiti šias pareigas. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, eidama vykdomojo pirmininko pavaduotojo pareigas sieksiu, kad mūsų socialiniai ir darbo rinkos tikslai būtų visapusiškai įtraukti į Komisijos darbą. Tai būtina padaryti siekiant sukurti konkurencingą socialinę rinkos ekonomiką, kuri padės užtikrinti mūsų gerovę. Be to, tai labai svarbu mūsų demokratijai ir mūsų visuomenės sveikatai tuo metu, kai vykdoma žaliaji ir skaitmeninė pertvarka.

Siekiant vis stipresnės socialinės Europos, Europos socialinių teisių ramstis yra mūsų tvirtos užimtumo ir socialinės politikos ES kelrodis. Įvairūs pareigūnai ir tarnybos buvo atsakingi už pirmojo veiksmų plano iniciatyvas – užimtumas, įgūdžiai ir socialinė politika yra labai svarbūs įvairiose politikos srityse ir būtini, kad būtų išnaudotas visas jų potencialas. Užtikrinsiu, kad Europos socialinių teisių ramsčio tikslai atsispindėtų visose politikos srityse.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, užtikrinsiu, kad būtų parengtas naujas plataus užmojo Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų planas, kaip paskelbta politinėse gairėse. Socialinės Europos stiprinimas ir ramsčio principų įgyvendinimas žmonių gyvenime nėra koks nors ribotos apimties tikslas. Dirbsiu ne tik su kitais vykdomaisiais pirmininko pavaduotojais, bet ir, be kita ko, su Komisijos nariais, kurių darbui man patikėta vadovauti. Įgyvendinant ambicingą ir sėkmingą veiksmų planą reikės bendradarbiauti su visa Kolegija, pavyzdžiui: dėl būsto – su Komisijos nariu, atsakingu už energetiką ir būstą, dėl lygybės – su Komisijos nariu, atsakingu už lygybę, dėl lėšų – su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už sanglaudą ir reformas, ir su Komisijos nariu, atsakingu už biudžetą, dėl ekonominės politikos koordinavimo ir Europos semestro – su Komisijos nariu, atsakingu už ekonomiką ir našumą, dėl pramonės ir vidaus rinkos klausimų – su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už klestėjimą ir pramonės strategiją, dėl sąžiningos su klimato kaita susijusios pertvarkos – su vykdomuoju pirmininko pavaduotoju, atsakingu už švartą, teisingą ir konkurencingą pertvarką, ir Komisijos nariu, atsakingu už klimata, nulinį taršos balansą ir švartą augimą. Ramsčio nuostatas būtina įgyvendinti vietoje, o jo įgyvendinimas negali būti antraeilis dalykas, todėl pasinaudosiu visomis turimomis galimybėmis dirbti ne tik su Europos Parlamentu, bet ir su valstybėmis narėmis bei socialiniais partneriais ir pirmenybę teiksiu tam, kad įsipareigojimai dėl pagrindinių teisių, įgūdžių, užimtumo ir kovos su skurdu būtų įgyvendinti laikantis visų 20 principų.

Suprantu norą teikti pirmenybę kitokiam mano pareigų pavadinimui. Savo ruožtu džiaugiuosi, kad būsiu atsakinga už sritį, kurioje dėmesys sutelkiamas į žmones. Tai ir yra Europos projekto esmė, nes mūsų svarbiausias tikslas – tarnauti ES žmonėms, atsižvelgiant į jų skirtingas tautybes, aplinkybes bei nuostatas, ir dirbti jų labui. Žmonių potencialas ir poreikiai yra įvairūs – būtent tuo turime vadovautis imdamiesi mums patikėto darbo. Kad ir koks mano pareigų pavadinimas, esu tvirtai pasiryžusi dirbti siekdama pažangos kokybiškų darbo vietų, socialinių teisių, įgūdžių bei švietimo srityse ir apskritai darbuotis Europos žmonėms. Jei busiu patvirtinta vykdomąja pirmininko pavaduotoja, pasinaudosiu visomis turimomis priemonėmis, kad įgyvendinčiau šios kadencijos plataus užmojo socialinius tikslus.

4. Remdamasi La Hulpės deklaracija, kokias teisėkūros iniciatyvas įsipareigojate pateikti naujame Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane, pavyzdžiui, skaitmeninimo darbe, būsto ir kolektyvinių derybų srityse, kad būtų pasiekti 2030 m. tikslai? Kokias konkrečias priemones ir veiksmus pasiūlysite, kad būtų sprendžiama ypatingos svarbos įgūdžių ir darbo jėgos trūkumo Europos darbo rinkose problema ir kuriamos geros galimybės visuose Europos regionuose? Kaip užtikrinsite, kad visi darbuotojai, ypač žemos kvalifikacijos darbuotojai, galėtų pasinaudoti įgūdžių sąjunga ir turėtų teisę į mokymą, taip pat vienodas galimybes dalyvauti kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo programose, ypač atsižvelgiant į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką?

Kokias konkrečias priemones ir veiksmus pasiūlysite, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos darbo jėgos judumui, užtikrinant stiprią ir įgalintą Europos darbo instituciją (EDI) ir tolesnę socialinės apsaugos koordinavimo modernizavimą, supaprastinimą ir skaitmeninimą, kaip nurodyta Jūsų įgaliojajame rašte?

Be to, kokias naujas ir peržiūrėtas pavojingų medžiagų profesinio poveikio ribines vertes planuojate pasiūlyti pagal ES DSS teisės aktus, kad įmonėms būtų užtikrintos vienodos sąlygos?

Europos socialinių teisių ramstis yra tinkamas kelrodis, kuriuo galime vadovautis toliau kurdami socialiai teisingą ir tvarią Europą. Mūsų socialiniai standartai – svarbus socialinės rinkos ekonomikos modelio aspektas ir esminis mūsų konkurencingumo ilguoju laikotarpiu veiksnys. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, 2025 m. inicijuosiu naują Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų planą, kad būtų sustiprinta dabartinė politika ir pateiktos naujos iniciatyvos. Noriu pagerinti mūsų dinamiką, kad būtų pasiekti bent pagrindiniai 2030 m. ES tikslai

užimtumo srityje (užtikrinti 78 proc. užimtumo lygį ir bent perpus sumažinti vyrų ir moterų užimtumo skirtumas), įgūdžių srityje (užtikrinti, kad bent 60 proc. europiečių kasmet dalyvautų mokymuose ir kad bent 80 proc. 16–74 m. amžiaus žmonių įgytų pagrindinius skaitmeninius įgūdžius) ir skurdo mažinimo srityje (palyginti su 2019 m., skurde ar socialinėje atskirtyje gyvenančių žmonių skaičių sumažinti bent 15 mln., įskaitant 5 mln. vaikų). Tačiau taip pat noriu toliau aiškintis, kaip užtikriname ne tik užimtumą, bet ir kuriame kokybiškas darbo vietas. Veiksmų plane bus paskelbtos teisėkūros ir ne teisėkūros priemonės, kurios padėtų pasiekti mūsų plataus užmojo socialinius tikslus.

Noriu, kad kokybiškų darbo vietų kūrimo gairės būtų mūsų nauja paradigma, kuri leis mums visapusiškai išnaudoti galimybes, kurių naujos technologijos ir skaitmeninės ekosistemos teikia siekiant inovacijų, didesnio našumo ir konkurencingumo. Tęsiu darbą, susijusį su teise atsijungti ir dirbti nuotoliniu būdu, nes tai atspindi mūsų pasiryžimą užtikrinti darbuotojų teises skaitmeniniame amžiuje. Jei teisė egzistuoja ne internete, atitinkama teisė turėtų būti ir internete. Taip pat toliau rinksime faktinius duomenis naujai algoritminio valdymo iniciatyvai ir darbo pasaulyje sieksime taikyti žmogaus vykdomos kontrolės principą. Vadovaudamasi Minimalaus darbo užmokesčio direktyva ir 2023 m. Tarybos rekomendacija dėl socialinio dialogo, visapusiškai remsiu socialinio dialogo ir kolektyvinių derybų stiprinimą. Pirmiausia, bendradarbiaudama su Europos profesinėmis sąjungomis ir darbdaviais 2025 m. pradžioje pasiūlysiu naują Europos socialinio dialogo paktą. Kolektyvinės derybos ir socialinis dialogas iš tiesų yra labai svarbūs siekiant lanksčiai ir įtraukiai prisitaikyti prie būsimų Europos darbo rinkų iššūkių, susijusių su trejopa pertvarka: žaliaja, skaitmenine ir demografinė. Darbuotojų ir jų atstovų teisė į informaciją, konsultacijas ir dalyvavimą yra labai svarbi, kad jie galėtų atlikti aktyvų vaidmenį rengiantis skaitmeninei bei žaliajai pertvarkai ir ją valdant.

Būsto klausimu padėsiu už energetiką ir būstą atsakingam Komisijos nariui vadovauti Europos įperkamo būsto planui ir užtikrinti, kad į šį planą būtų įtrauktas tvirtas socialinis komponentas pažeidžiamiausių asmenų (įskaitant benamius) poreikiams tenkinti, taikant šiuo atžvilgiu optimalų principą „svarbiausia – būstas“.

Siekdama spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problemą, Komisija jau pateikė įvairių svarbių iniciatyvų, visų pirma Darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo mažinimo veiksmų planą, kuriame atkreipiamas dėmesys į regionų ypatumus. Kaip pabrėžta Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane, deramos darbo sąlygos yra labai svarbios siekiant pritraukti ir išlaikyti darbuotojus, o tvirtos kolektyvinių derybų sistemos, tinkamas ir teisingas darbo užmokestis, integracinio augimo rėmimas ir dirbančiųjų skurdo prevencija taip pat yra labai svarbūs veiksniai sprendžiant darbo jėgos trūkumo ES problemą. Tai aiškiai supratome per pandemijos krizę, visų pirma priežiūros sektoriuje. Dėl šios priežasties sieksiu sukurti nuoseklią sistemą, skirtą ilgalaikės priežiūros darbo jėgos problemoms spręsti, kad būtų ne tik palengvintas įgūdžių ir kvalifikacijų pripažinimas, bet ir pagerintos darbo sąlygos.

Įgūdžių sąjungos kūrimas bus mūsų požiūrio pagrindas, kad būtų sprendžiama darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo problema ir išnaudojamas žmonių potencialas. Įgūdžiai taip pat yra būtini, kad galėtume individualiai ir kolektyviai įveikti su pokyčiais susijusius iššūkius ir užtikrinti, kad žaliaji ir skaitmeninė pertvarka būtų ir socialiai teisinga pertvarka. Įgūdžiai yra socialinė teisė – teisė, kuri visiems turėtų būti užtikrinta nuo vaikystės iki senatvės. Bus siekiama užtikrinti, kad kiekvienas žmogus įgytų reikiamą išsilavinimą ir kvalifikaciją, kurių jam reikia kiekvienu profesinio gyvenimo etapu, kad galėtų tinkamai prisitaikyti šiuolaikiniame nuolat kintančiame pasaulyje, o po to – kad šiuos įgūdžius jis galėtų pritaikyti visos ES darbo rinkoje, kartu patenkinant ir įgūdžių turinčių asmenų siekius, ir darbdavių poreikius. Parengsiu plataus užmojo įgūdžių perkeliavimo iniciatyvą, kuria bus siekiama užtikrinti, kad perkeliami įgūdžiai būtų pripažįstami judumo darbo rinkoje sąlygomis.

Mūsų įgūdžių sąjungos pagrindas – politika ir investicijos pagrindinių įgūdžių srityje, parama mokytojams ir mūsų veiksmų orientavimas į pagrindinius poreikius, pavyzdžiui, susijusius su mokslu, technologijomis, inžinerija ir matematika (STEM). Kartu aktyvinsime darbą skaitmeninio švietimo ir mokymo srityje. Taip pat pasiūlysiu plataus užmojo tikslines priemones, skirtas Europos pridėtinę vertę turinčiam profesiniam mokymui skatinti atsižvelgiant į tai, kas vyksta Europos aukštojo mokslo sistemoje. Siekiant užtikrinti įtrauktį, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjai taip pat turėtų teikti naujų mokymosi galimybių, įskaitant skaitmenines. Turime pasinaudoti DI ir duomenimis grindžiama grįžtamąja informacija bei gairėmis, taip pat tikslinėmis priemonėmis, kuriomis siekiama skatinti skaitmeninių įgūdžių ugdymą. Mums reikia lanksčių mokymosi būdų, į įgūdžius ir kompetenciją orientuoto tarpdisciplininio, tarpkultūrinio ir tarpvalstybinio mokymosi. Kad būtų pasiektas 2030 m. įgūdžių tikslas, išnagrinėsiu galimybes toliau stiprinti individualiąsias mokymosi sąskaitas. Individualiosios mokymosi sąskaitos visiems suteikia galimybę dalyvauti mokymuose ir taip praktiškai įgyvendinama teisė į mokymą, todėl bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis, kad individualiosios mokymosi sąskaitos būtų tobulinamos, visų pirma teikiant tarpusavio mokymosi paramą. Kitas svarbus elementas yra mikrocredencialai, nes juos taikant

patvirtinami trumpalaikio mokymosi rezultatai, kurie yra labai svarbūs žaliajai, skaitmeninei ir socialinei pertvarkai, ir taip remiamas įgūdžių ugdymas ir įsidarbinamumas.

Kokybiškos darbo vietos – tai ir sąžiningas darbo jėgos judumas. Pirma, turime užbaigti dar nebaigtus darbus, todėl intensyviai bendradarbiausiu su Parlamentu ir Taryba, kad būtų pasiektas susitarimas dėl socialinės apsaugos koordinavimo reglamentų peržiūros. Suprantu, kad šis klausimas sudėtingas, ir esu pasirengusi pasiūlyti novatoriškų metodų, grindžiamų jau pasiekta pažanga.

Antra, Komisija baigia Europos darbo institucijos vertinimą. Remdamasi vertinimo išvadomis ir atsižvelgdama į Parlamento rezoliucijoje pateiktą informaciją, toliau daug dėmesio skirsiu Europos darbo institucijos darbo gerinimui. Trečia, pateiksiu išsamią paslaugų skaitmeninimo viziją, be kita ko, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos komandiruočių darbuotojų deklaracijų teikimui. Tai bus pagrįsta dviem bandomaisiais projektais, susijusiais su Europos socialinės apsaugos pasu – tikimasi, kad jų rezultatai bus pristatyti antrąjį 2025 m. pusmetį.

Taip pat bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad būtų įvykdytas politinėse gairėse nustatytas įsipareigojimas parengti trečiųjų šalių piliečių kvalifikacijų pripažinimo taisykles, supaprastinti procedūras ir pašalinti nereikalingas kliūtis. Šiais veiksmais, kurie papildys tokias iniciatyvas kaip ES specialistų rezervas ir Specialistų pritraukimo partnerystė, siekiama parodyti, kad ES yra atvira specialistų priėmimui ir gali pritraukti žmonių, kurie turi ES darbo rinkai reikalingų įgūdžių.

Kalbant apie naujas ir peržiūrėtas pavojingų medžiagų profesinės ekspozicijos ribines vertes, Komisija sutrumpino laiką, per kurį nustatomos vertės ES lygmeniu, tačiau noriu, kad veiktume dar sparčiau. Šį klausimą nagrinsiu nuodugniai, nes mūsų darbuotojams būtina apsauga nuo pavojingų cheminių medžiagų poveikio, o įmonėms būtinos vienodos sąlygos. 2021–2027 m. ES darbuotojų saugos ir sveikatos strateginėje programoje nustatytos medžiagos, kurioms artimiausioje ateityje bus skiriama daugiausia dėmesio; esu pasiryžusi užtikrinti, kad šis darbas būtų atliktas ir kad darbuotojai, kuriems kyla rizika, būtų apsaugoti. Tai taip pat taikoma mirčių ir nelaimingų atsitikimų darbo vietoje prevencijai visais aspektais, įskaitant psichosocialinę, taip pat raumenų ir kaulų sistemos riziką. Šiuo atžvilgiu noriu dar kartą patvirtinti principą „vizija – nulis“, taikomą su darbu susijusių mirčių prevencijos tikslais, ir sieksiu skatinti konkrečių pavojų, kylančių dėl klimato kaitos (pavyzdžiui, karščio streso ar ekstremalių meteorologinių reiškinių), prevenciją, taip pat sieksiu geriau įtraukti psichosocialinės rizikos (pavyzdžiui, susijusios su skaitmenine pertvarka) aspektus. Didžioji šio darbo dalis susijusi su plačiais naujosios Komisijos užmojais apsaugoti europiečių psichikos sveikatą.

Ne mažiau svarbu ir tai, kad ryžtingai skatinsiu Europos semestro socialinį aspektą, laikydamasi integruoto požiūrio į ekonominę ir socialinę politiką. Sieksiu toliau į semestrą įtraukti socialinės konvergencijos sistemą. Taip pat daug dėmesio skirsiu socialinėms investicijoms ir reformoms, be kita ko, tobulinsiu stebėsenos ir vertinimo priemones, pavyzdžiui, paskirstomojo poveikio vertinimą, kad būtų galima įvertinti tų priemonių ekonominę ir socialinę grąžą. Šios priemonės bus labai svarbios visų sričių Europos politikos tvarumui.

5. Maždaug 95 mln. žmonių Sąjungoje, įskaitant 19 mln. vaikų, gresia skurdas ir socialinė atskirtis. Ši rizika kyla net 11 proc. darbuotojų. Kokias konkrečias teisėkūros iniciatyvas pasiūlysite pagal pirmąją ES kovos su skurdu strategiją, apie kurią paskelbė išrinktoji Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen? Kokį vaidmenį šioje strategijoje atliks Europos semstras ir Europos vaiko garantijų sistema, kad būtų užtikrinta pažanga siekiant Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plano tikslo mažinti skurdą? Kaip užtikrinsite, kad kita DFP labiau padėtų panaikinti skurdą ir socialinę atskirtį? Neapsiribojant Tarybos rekomendacija, kokių konkrečių tolesnių priemonių imsitės atsakydama į Europos Parlamento raginimus užtikrinti pakankamumą ir padidinti minimaliųjų pajamų sistemų aprėptį ir naudojimąsi jomis?

Ar pateiksite direktyvą dėl pakankamų minimalių pajamų, kad būtų užtikrinta darbo rinkoje nedalyvaujančių asmenų reintegracija, kartu laikantis subsidarumo principo ir atsižvelgiant į nacionalinių socialinės apsaugos sistemų ypatumus?

Išrinktoji Pirmininkė U. von der Leyen savo politinėse gairėse pabrėžė, kad europinė gyvensena priklauso nuo mūsų socialinio modelio ir socialinės rinkos ekonomikoje egzistuojančių apsaugos priemonių ir galimybių. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, parengsiu ES kovos su skurdu strategiją, kurią įgyvendinant bus veiksmingai remiami nepalankiausioje padėtyje esantys mūsų visuomenės nariai ir kovojama su socialine nelygybe. Dabartinis skurdo ir socialinės atskirties lygis, taip pat naujų rūšių skurdas ir socialinė atskirtis Europoje man visiškai nepriimtini. Vietos mūsų klestinčioje visuomenėje nėra ir vaikų skurdui. Jei norime sėkmingai sukurti konkurencingesnę Sąjungą, pagrįstą tvaria žaliaja ekonomika, sėkmingai diegiančią naujas technologijas, atsparią

krizėms ir politiškai tvirtą, tai horizontaliuoju matmeniu su skurdu turime visada kovoti priimdami kiekvieną sprendimą ir įgyvendindami bet kokią politiką.

Mūsų ES kovos su skurdu strategija turėtų ES lygmeniu suteikti naują postūmį mažinti skurdą ir socialinę atskirtį. Atskaitos taškas turi būti pagrindinės skurdo priežastys, pvz., nelygybė ir socialinis neteisingumas, mažos pajamos, silpnas ryšys su darbo rinka, galimybių naudotis socialinėmis ir pagrindinėmis paslaugomis spragos, jų nepakankamas įperkamumas ir kt.

Žinoma, įgyvendinant strategiją labai svarbus bus valstybių narių įsipareigojimas imtis ryžtingų veiksmų. Po 2021 m. Porto aukščiausiojo lygio susitikimo turime aiškų tikslą, kurį reikia pasiekti iki 2030 m. Kalbant konkrečiai, socialinės įtraukties ir socialinės apsaugos politikos srityje turime siekti, kad skurde ar socialinėje atskirtyje gyvenančių žmonių skaičius, palyginti su 2019 m., sumažėtų bent 15 mln., įskaitant 5 mln. vaikų. Taip pat turime skirti ypatingą dėmesį tam, kad būtų panaikintas iš kartos į kartą perduodamas skurdas ir skatinamas socialinis judumas. Tam reikės papildomų didelių pastangų – 2023 m. maždaug pusėje valstybių narių pastebimai padaugėjo asmenų, kuriems gresia skurdas ar socialinė atskirtis, todėl pasiekti 2030 m. tikslą bus sunkiau.

Sieksiu užtikrinti, kad galintiems dirbti būtų padedama gauti kokybišką darbą ir taip išsivaduoti iš skurdo. Žmonės skurdą patiria įvairiame amžiuje – nuo vaikystės ir aktyvaus amžiaus iki senatvės. Moterų skurdo ir socialinės atskirties rizika yra didesnė. Socialinė atskirtis dažnai siejama su diskriminacija ir struktūrine nelygybe visuomenėje. Strategijos įgyvendinimo darbą integruosiu ir susiesiu su mūsų darbu lygybės sąjungos srityje.

2023 m. daugiau kaip penktadaliui ES gyventojų, gyvenančių namų ūkiuose su išlaikomais vaikais, grėsė skurdas arba socialinė atskirtis. Strategijoje skirsiu dėmesio priežiūrai ir tam, kaip padidinti galimybes šeimoms gauti kokybiškas įperkamas priežiūros paslaugas, o priežiūros darbuotojams – kokybiškas darbo vietas.

Mūsų požiūris į kovą su skurdu taip pat turėtų būti visapusiškas ir apimti ne tik užimtumo ir socialinę politiką, bet ir švietimo bei mokymo, sveikatos priežiūros, būsto, mokesčių, transporto, energetikos, maisto ir klimato politiką. Bendradarbiaudama su kolegomis taip pat remsiu Klimato socialinio fondo paramos įgyvendinimą, kad būtų kovojama su energijos ir transporto nepriteklumi.

Pagal Sutartis pagrindinė atsakomybė už skurdo ir atskirties problemas sprendimą tenka valstybėms narėms. Tačiau Sutartyse taip pat aiškiai teigiama, kad Sąjungos tikslas – skatinti taiką, savo vertybes bei piliečių gerovę, taip pat kad Sąjunga kovoja su socialine atskirtimi bei diskriminacija ir skatina socialinį teisingumą ir apsaugą, moterų ir vyrų lygybę, kartų solidarumą ir vaiko teisių apsaugą.

Europos semestras atliks labai svarbų vaidmenį stebint ir koordinuojant nacionalinę kovos su socialine atskirtimi ir nelygybe politiką. Jei būsiu patvirtinta vykdomąja pirmininko pavaduotoja, prisidėsiu prie Europos semestro socialinės, švietimo ir užimtumo politikos srityse ir įsipareigoju siekti, kad būtų išlaikytas tvirtas jo socialinis aspektas. Remdamasi „Europos socialiniu fondu +“ (ESF+), kuris padeda įgyvendinti Europos socialinių teisių ramstį ir mažinti skurdą bei socialinę atskirtį, taip pat naujuoju Socialiniu klimato fondu, bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad būtų parengti holistiniai politikos ir finansavimo sprendimai. Už energetiką ir būstą atsakingo Komisijos nario darbas, susijęs su Europos įperkamo būsto planu ir Prieinamų energijos kainų veiksmų planu, yra ypač svarbus siekiant užtikrinti, kad šie planai turėtų tvirtą socialinį komponentą, atitinkantį pažeidžiamiausių asmenų (įskaitant benamius) poreikius.

Kalbant apie viešąjį finansavimą ir investicijas, visų pirma reikės užtikrinti priemonės „NextGenerationEU“ ir dabartinio biudžeto išteklių panaudojimą. Sanglaudos politika, įskaitant „Europos socialinį +“ fondą, labai padeda įgyvendinti kovos su skurdu ir atskirtimi priemones.

Naujasis Socialinis klimato fondas bus tvirta priemonė sprendžiant energijos ir transporto nepritekliaus problemą ir padės siekti Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo veiksmų plane nustatytų skurdo mažinimo tikslų. Atsižvelgiant į fondo tikslus, būtina, kad valstybės narės fondo lėšas sutelktų į socialinį poveikį pažeidžiamoms grupėms, kurias paveikė ATLPS2. Bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad būtų užtikrintas veiksmingas tikslinis Socialinio klimato fondo programavimas, kuris sudarytų sąlygas remti pažeidžiamus namų ūkius, pažeidžiamas labai mažas įmones ir pažeidžiamus transporto naudotojus, taikant laikiną tiesioginį pajamų rėmimą ir priemones bei investicijas, kuriomis siekiama didinti pastatų energijos vartojimo efektyvumą, mažinti pastatų šildymo ir vėsinimo sistemų priklausomybę nuo iškastinio kuro ir suteikti geresnes galimybes naudotis visai netaršiomis ir mažataršėmis judumo ir transporto priemonėmis.

Drauge kitais Komisijos nariais užtikrinsiu, kad šis programavimas padėtų skatinti struktūrinius pokyčius, kurių reikia sąžiningai ir teisingai pertvarkai užtikrinti, ir būtų įgyvendinamas kartu su ATLPS2. Kaip nustatyta reglamente, planai, įskaitant tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, bus vertinami remiantis šiuo kriterijumi. Socialinis klimato fondas teiks laikiną tiesioginį pajamų rėmimą ir taip padės mažinti pažeidžiamiausių namų ūkių skurdą.

Žvelgiant į ateitį, kita daugiametė finansinė programa suteiks galimybę užtikrinti, kad mūsų išlaidos būtų tikslingesnės, paprastesnės ir veiksmingesnės, investicijas susiejant su reformomis, kad būtų lengviau spręsti problemas, pavyzdžiui, švietimo, įgūdžių, kovos su skurdu srityse. Ir investicijos, ir reformos turėtų būti suderintos su ES tikslais ir prioritetais, kad dėmesys būtų sutelktas į tas sritis, kuriose ES veiksmai reikalingiausi ir gali turėti didžiausią poveikį.

Europos vaiko garantijų sistema yra išsami ir tvirta iniciatyva, o valstybės narės pademonstravo savo įsipareigojimą ją įgyvendinti. Sistemos įgyvendinimas ir stiprinimas bus vienas iš mano prioritetų. Turime dėti daugiau pastangų, kad pasiektume norimus rezultatus, visų pirma panaikintume galimybių naudotis paslaugomis atotrūkį tarp skurstančių vaikų ir jų labiau pasiturinčių bendraamžių. Atsižvelgdama į tai, sieksiu stiprinti garantijų sistemą ir teiksiu tolesnes gaires valstybėms narėms, kaip spręsti vaikų skurdo problemą, visų pirma po to, kai 2026 m. Komisija pateiks Tarybai padarytos pažangos ataskaitą.

Jei valstybės narės tinkamai įgyvendintų Tarybos rekomendaciją dėl minimalių pajamų, iki 2030 m. būtų galima gerokai padidinti minimalių pajamų sistemų adekvatumą ir žmonėms suteikti daugiau galimybių patekti į darbo rinką. Todėl pirmiausia reikėtų sutelkti dėmesį į rekomendacijos įgyvendinimą, kuris yra svarbus naujosios Komisijos horizontalusis prioritetas. Teiksime paramą valstybėms narėms ir skatinsime įrodymais grindžiamą politikos formavimą, tarpusavio mokymąsi ir keitimąsi gerąja patirtimi per Socialinės apsaugos komitetą. 2025 m. Komisija ir Socialinės apsaugos komitetas parengs bendrą ataskaitą, kurioje bus įvertinta rekomendacijos įgyvendinimo pažanga. Dirbančiųjų skurdo klausimu intensyviai sieksime, kad būtų įgyvendinta Direktyva dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio, kuri yra pagrindinė priemonė siekiant užtikrinti, kad patekimas į darbo rinką žmonėms iš tiesų padėtų išbristi iš skurdo.

Kultūros ir švietimo komiteto klausimai

6. Kaip įsivaizduojate ES švietimo politikos ateitį, neapsiribojant Europos žmogiškojo kapitalo stiprinimu, kad būtų užtikrintas veiksmingas ir aktualus mokymasis, kuriuo ugdomos žinios, įgūdžiai, vertybės ir gebėjimai, atitinkantys holistinę švietimo viziją, ir padedama ateities kartoms geriau pasiręgti ir tapti atsparesnėmis? Kaip, atsižvelgdama į vykstantį Europos perėjimą prie žaliosios ekonomikos ir perėjimą prie švarios pramonės, aktyviai plėtosite strategijas, kuriomis sprendžiamos problemos, susijusios su galimybėmis gauti išsilavinimą, pagrindiniais įgūdžiais, skaitmeniniais įgūdžiais, gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) ir gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, menų ir matematikos (STEAM) ugdymu ir Europos pilietiškumo ugdymu?

Visi žinome, kad švietimas įgalina žmones. Taigi, mano vizija – stipri Europos švietimo erdvė, suteikianti galių Europai. Mano ES švietimo politikos ateities vizija yra giliai išsiskynusi pagrindinėse laisvės, demokratijos, socialinio teisingumo ir bendros gerovės vertybėse. Europos švietimo erdvė, kaip visiems prieinama bendra aukštos kokybės mokymosi erdvė, yra pagrindinis veiksnys, padedantis siekti bendro kokybiško švietimo, lanksčių įgūdžių ugdymo ir įtraukties tikslo. Tai trys pagrindiniai elementai, būtini siekiant užtikrinti, kad mūsų ateities kartos būtų ne tik gerai pasiręngusios, bet ir atsparios sukrėtimams ir iššūkiams. Ir, žinoma, stipri Europos švietimo erdvė suteikia gerą pagrindą mūsų būsimai įgūdžių sąjungai.

Įgyvendinant mūsų ES švietimo politiką remiamos valstybės narės ir visų pirma siekiama parengti žmones darbo rinkai, o kartu ir gyvenimui, taip kuriant visuomenę, kurioje vertinamas kritinis mąstymas, kūrybiškumas ir bendradarbiavimas. Skaitmeninis raštingumas ir gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis, daugiakalbystė ir bendravimo įgūdžiai yra labai svarbūs, kad piliečiai galėtų orientuotis sudėtingame globalizuotame pasaulyje. Mums būtinas glaudus tėvų, mokyklų, bendruomenių, formaliojo ir neformaliojo švietimo paslaugų teikėjų bendradarbiavimas. Švietimo veikla turėtų būti vykdoma ne tik tradicinėse klasėse, būti platesnė ir atspindėti tęstinį asmenų tarpusavio ryšį ir atitinkamą žmogiškąją bei kultūrinę patirtį.

Mūsų pasaulis sparčiai kinta. Turime sukurti įgūdžių sąjungą, kuri veiksmingai skatintų mokymosi visą gyvenimą kultūrą ir mąstyseną – mokykloje, darbo vietoje, visuomenėje. Todėl labai svarbu susitarti, kaip derėtų naujoviškai apibrėžti ir vertinti investavimą į žmones nuo gimimo iki senatvės. Investicijos į švietimą (pavyzdžiui, į vaikų, kuriems gresia skurdas, švietimą) vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu duoda beprecedentės ekonominės ir

socialinės naudos. Reikia plataus užmojo priemonių, kad būtų pripažintos visos švietimo ir mokymo formos. Pagrindiniai principai – supaprastinimas ir skaitmenizacija. Mūsų galutinis siekiamas rezultatas – kad kiekvienas asmuo, nepriklausomai nuo jo kilmės ar pradinio taško, turėtų gerai profesinei karjerai reikalingų įgūdžių, o taip pat būtų atsparus ir lankstus karjeros keitimo galimybių ir iššūkių akivaizdoje. Mūsų sėkmės pagrindas bus mūsų politika, kuria siekiama remti mokytojus ir instruktorius tokiose srityse kaip darbo sąlygos, pasirėmimas, išteklių ir karjeros perspektyvos.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, sieksiu užtikrinti, kad kiekvienas vaikas, neatsižvelgiant į jo socialinę ir ekonominę padėtį, turėtų galimybę gauti kokybišką išsilavinimą ir atskleisti visą savo potencialą. Idėjos ir rekomendacijos, pateiktos 2022 m. Tarybos rekomendacijose dėl veiksmingų būdų pasiekti gerus mokymosi rezultatus ir dėl ikimokyklinio ugdymo bei priežiūros, yra naudingas atspirties taškas.

2022 m. PISA rezultatai yra išpėjimas, kurio negalima ignoruoti. Turime imtis ryžtingų veiksmų. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, dalyvaudama įgūdžių sąjungos veikloje parengsiu Pagrindinių įgūdžių veiksmų planą, kuris padės kovoti su nerimą keliančiu penkiolikmečių raštingumo, matematikos ir gamtos mokslų rezultatų prastėjimu ir nepakankamai skaitmeniniais įgūdžiais. Daugiausia dėmesio bus skiriama mokymo ir mokymosi gerinimui, mokytojų rėmimui ir veiksmingos studentų sėkmę skatinančios aplinkos skatinimui. Taikant šį visapusišką požiūrį bus pabrėžiami ne tik akademiniai rezultatai, bet ir gerovės bei socialinių ir emocinių įgūdžių vaidmuo gerinant švietimo rezultatus.

Kita galima iniciatyva pagal įgūdžių sąjungą būtų strateginis gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokymo planas, kad Europa galėtų pagerinti mokymo šiose srityse perspektyvas. Taip bus ne tik sprendžiama kvalifikuotų gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sričių mokytojų trūkumo problema, bet ir padedama užtikrinti, kad karjeros šiose srityse siektų daugiau mergaičių ir moterų. Įgūdžių akademijos jau labai svariai prisideda prie mokymo programų rengimo, todėl daugelyje gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sektorių žmonės galima mokyti atsižvelgiant į pramonės poreikius. Tuo remiantis europiniai laipsniai papildomai paskatins plėtoti ir pripažinti tarpvalstybines gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos programas. Į šias iniciatyvas taip pat galime integruoti menų, humanitarinius bei socialinius mokslus ir taip padėti užtikrinti, kad mokymosi veiksniai realaus pasaulio iššūkiuose, susijusiuose su šių įgūdžių diegimu, atitiktų mūsų vertybes ir socialinius poreikius.

Apskritai darbas, susijęs su europiniu laipsniu, turės būti tęsiamas ryžtingai, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir aukštojo mokslo sektoriumi.

Šiuolaikinė švietimo sistema turi būti pasirengusi visapusiškai skaitmeninei transformacijai. Skaitmeninis amžius atneša ir galimybių, ir iššūkių, todėl būtina užtikrinti visų piliečių skaitmeninį raštingumą. ES turi dėti daugiau pastangų, kad skaitmeniniai įgūdžiai būtų ugdomi visais lygmenimis – nuo ankstyvosios vaikystės iki pat senatvės (mokymasis visą gyvenimą), skaitmeninius gebėjimus integruojant į pagrindines mokymo programas. 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų plane nustatyta tvirta sistema, tačiau turime paspartinti reformas, kad pasiektume skaitmeninio dešimtmečio tikslus. Žengdama į priekį, ES turėtų atkreipti dėmesį į tokias svarbias sritis kaip mokyklų junglumas, skaitmeninės priemonės klasėse ir aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai, pavyzdžiui, susiję su dirbtiniu intelektu, programavimu ir kibernetiniu saugumu. Įgūdžių sąjungoje ketinu užtikrinti išsamią Skaitmeninio švietimo veiksmų plano peržiūrą.

Švietimas tvarumo klausimais yra raktas į ekologišką ir tvarią ateitį Europoje. Turime kuo geriau pasinaudoti pagrindinėmis priemonėmis, pavyzdžiui, Europos klimato kaitos ir darnaus vystymosi kompetencijos programa. Žalinimo aspektai taip pat galėtų būti remiami per mokytojų akademijų veiklą ir integruojami atsižvelgiant į mokymąsi visą gyvenimą ir individualią mokymosi sąskaitas.

Vienas iš strateginių įgūdžių sąjungos ramsčių turi būti profesinio mokymo stiprinimas, nes profesinis mokymas užtikrina itin veiksmingų būdų įsidarbinti ir suteikia puikią galimybę įgyti įgūdžių, kurių reikia įmonėms. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, parengsiu Europos profesinio mokymo strategiją. Mano tikslas – ne tik siekti, kad profesinio mokymo diplomus įgytų vis daugiau asmenų, bet ir geriau užtikrinti šio vertingo ugdymo kokybę, pripažinimą ir ES aspektą, taip suteikiant daugiau galių profesinio mokymo įstaigų absolventams. Mūsų solidus ES lėšų paketas, valdomas tiesiogiai arba pagal pasidalijamojo valdymo principą, yra labai svarbus keliant darbuotojų kvalifikaciją ir juos perkvalifikuojant, todėl bendradarbiausiu su kitais Komisijos nariais, kad mūsų investicijos būtų labiau sutelktos į strateginius sektorius, kurie suteikia vertingų galimybių ir mūsų jaunimui.

Noriu, kad savo jaunosios kartos atstovus veiksmingiau supažindintume su Europos vertybėmis, istorija, bendra tapatybe, kuri grindžiama vienybe įvairovėje. Demokratinių vertybių ir demokratinio dalyvavimo stiprinimas,

europinės tapatybės ir aktyvaus pilietiškumo puoselėjimas yra visų pavyzdinių programų, įskaitant programą „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpusą, pagrindas. Diskutuojant ir didinant informuotumą apie Europos vertybes, svarbus vaidmuo tenka mokytojams. Jei būsiu paskirta, bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis, kad būtų toliau stiprinamas europinis mokymo aspektas. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, noriu sukurti sąsajas su Demokratijos skydo kūrimo darbu, kuriam vadovaus už demokratiją, teisingumą ir teisės viršenybę atsakingas Komisijos narys.

Švietimas yra vienijanti jėga ir esminis bet kurios gerai veikiančios demokratijos elementas. Programa „Erasmus+“ suburia jaunimą iš visų Europos kampelių, todėl ją stiprinsiu ir toliau. Siekiant stiprinti ir plėtoti įvairių kartų ir tautų atstovų europinę tapatybę, labai svarbu, kad „Erasmus+“ mobilumo veikla būtų dar įtraukesnė, visų pirma užtikrinant, kad programa galėtų pasinaudoti ir labiausiai skurstantys bei pažeidžiami asmenys. Bus labai svarbu gerinti studentų mobilumo patirtį, kad skaitmenizacija dar labiau padidintų jų patirties vertę.

7. Kokių planų turite dėl Europos švietimo erdvės (EEE), kuri turi būti sukurta iki 2025 m., ateities, siejant su kvalifikacijų, laipsnių ir sertifikavimo pripažinimu ir tarpvalstybinio perkeliamumu visose švietimo srityse formaliojo, neformaliojo mokymosi ir savišvietos sąlygomis? Visų pirma, kaip ketinate spręsti skubias ES masto problemas, pavyzdžiui, mokytojų trūkumą, jų mokymą ir nesaugią profesinę padėtį?

Europos švietimo erdvė – tai strategija, kuria siekiama, kad kokybiškas švietimas, mokymas ir mokymasis visą gyvenimą būtų prieinami visiems tarpvalstybinio mastu, laikantis pirmojo Europos socialinių teisių ramsčio principo. Šis įsipareigojimas siekti įtraukimo ir kompetencijos švietimo ir mokymo srityje yra labai svarbus norint užtikrinti, kad kiekvienas europietis turėtų tarpvalstybinio mastu pripažįstamų įgūdžių, kurie padėtų jam įsitvirtinti visuomenėje bei darbo rinkoje, ir kad būtų sukurta įgūdžių sąjunga.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, prisidėsiu prie Europos švietimo erdvės kūrimo, kad būtų laikomasi bendro požiūrio į įgūdžių ugdymą, judumą mokymosi tikslais, kokybę ir įtraukumą. Šis darbas bus grindžiamas įrodymais, gautais atliekant Europos švietimo erdvės vertinimą, kuris vis dar vyksta.

Vienas iš esminių Europos švietimo erdvės elementų yra kvalifikacijų pripažinimas, kuris yra labai svarbus besimokančių asmenų judumui, be kita ko, pagal programą „Erasmus+“, taip pat specialistų judėjimui visoje Europoje. Nors sistema jau sukurta, įgyvendinimo tempas yra nevienodas – tik pusėje valstybių narių pažanga yra pakankama. 2024 m. kovo mėn. Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl kokybės užtikrinimo ir pripažinimo sistemos yra dar vienas svarbus žingsnis, kad automatinis pripažinimas būtų užtikrintas visiems besimokantiems asmenims. Siekdama pažangos šioje srityje pirmenybę teiksiu tam, kad atitinkamas susitarimas būtų pasiektas laiku ir būtų ryžtingai įgyvendinamas.

Nauja įgūdžių perkėlimo iniciatyva mums suteiks galimybę plačiau pripažinti įgūdžius ir kvalifikacijas. Taip būtų sukurta sistema, pagal kurią vienoje šalyje arba vienoje įmonėje įgyti bet kokio pobūdžio įgūdžiai ar kvalifikacijos galėtų būti pripažįstami ir priimami kitoje šalyje, taip siekiant kuo geriau atsižvelgti į žmonių ir darbo rinkos poreikius. Tai padės sukurti tikrą Europos erdvę, kurioje žinios, įgūdžiai ir specialistai galės judėti laisvai.

Be to, turime išplėsti pažymėjimų pripažinimą, visų pirma taikant 2022 m. Tarybos rekomendaciją dėl mikrokredencialų. Šios trumpalaikio lanksčiojo mokymosi galimybės yra labai svarbios Europos darbo jėgos kvalifikacijos kėlimui ir perkvalifikavimui, kad švietimas būtų geriau pritaikomas prie mūsų kintančios ekonomikos poreikių. Taip pat tvirtai remsiu neformalųjį mokymąsi ir savišvietą, skatinsiu jų rezultatų patvirtinimą, be kita ko, dirbdama su jaunimu, ir siūlysiu į besimokančius asmenis orientuotas, dalyvaujamasias ir novatoriškas švietimo ir mokymo formas, kurias taikant taip pat remiamas mokymasis siekiant aktyvaus pilietiškumo. Prisidėti prie įtraukesnio švietimo gali mažiau formalūs mokymosi elementai, pavyzdžiui, darbas su jaunimu, sporto klubai ar kultūrinė veikla. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, bendradarbiaudama su Komisijos nariu, atsakingu už teisingumą tarp kartų, jaunimą, kultūrą ir sportą, taip pat sieksiu daugiau dėmesio skirti šios politikos mokymosi ir įgūdžių aspektui.

Šiuo metu mokytojų trūksta 24 valstybėse narėse. Tai reiškia, kad bus mažiau mokoma ir bus teikiama mažiau paramos, o dėl to kitos kartos išsilavinimas bus prastesnis. Tiek mūsų konkurencingumui, tiek mūsų socialinei sanglaudai labai svarbu, kad mokytojo profesija būtų patraukli. Už mokytojų trūkumo ir jų mokymo poreikių problematiką visų pirma atsako valstybės narės. Tačiau ES gali ir turėtų remti šias bendras pastangas ir bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, pedagogais, socialiniais partneriais, pilietine visuomene ir besimokančiais asmenimis, kad padėtų spręsti šią ir kitas chroniškas mūsų švietimo sistemų problemas. Todėl, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, pasiūlysiu ES mokytojų darbotvarę, kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama mokytojų darbo sąlygoms, mokymui ir karjeros perspektyvoms visoje ES. Taip pat apsvarstysiu galimybę įsteigti

Europos mokyklų aljansą, kad būtų skatinamas geresnis tarpvalstybinis mokyklų bendradarbiavimas ir judumas visoje Europoje. Tik dėdami bendras pastangas su valstybėmis narėmis, pedagogais, socialiniais partneriais, pilietine visuomene ir besimokančiais asmenimis galime spręsti šias chroniškas mūsų švietimo sistemų problemas.

8. ES susiduriame su realiu protų nutekėjimu aukštojo mokslo sektoriuje; kaip ketinate aktyviai spręsti šį klausimą ir kaip ketinate toliau plėtoti Europos universitetų aljansus ir kurti europinį laipsnį siekiant konkrečiai spręsti šias problemas? Be to, kaip ketinate pasinaudoti patirtimi, įgyta pastaruoju metu įgyvendinant programą „Erasmus+“, rengdama naujos kartos programą, ir, konkrečiai, kokios strategijos imsitės, kad būtų išlaikyti pagrindiniai programos tikslai ir prioritetai, atsižvelgiant į galimą būsimą spaudimą biudžetui?

Europa turi būti ir lavinimosi, ir sėkmingos karjeros erdvė, kuri pritraukia geriausius specialistus visuose sektoriuose, įskaitant aukštąjį mokslą, ir kuri yra pakankamai konkurencinga, kad juos išlaikytų savo ekonomikoje ir visuomenėje. Tam reikia, kad mūsų universitetai būtų konkurencingesni ir patrauklesni pasaulinėje arenoje, kad ir kokiame regione jie yra įsikūrę. Esu tvirtai įsitikinusi, kad Europa turi viską, ko reikia šiam plataus užmojo tikslui pasiekti, įskaitant plataus masto akademinę kompetenciją. Tačiau mūsų tikrąjį potencialą dažnai riboja susiskaidymas ir mažas mastas. Norėdami susiklosčiusią padėtį pakeisti, turime siekti, kad universitetai visoje Europoje aktyviau bendradarbiautų ir dirbtų kartu.

Todėl turėtume dėti pastangas, kad būtų sėkmingai įgyvendinama Europos universitetų strategija, kuria siekiama suteikti galių visos Europos aukštosios mokykloms ir jas stiprinti. Viena iš pavyzdinių iniciatyvų – pagal programą „Erasmus+“ remiama Europos universitetų iniciatyva – suartina visų Europos regionų (be kita ko, kaimo vietovių ir atokiausių regionų) universitetus. Įsteigus Europos tarpuniversitetinius miestelius, Europos universitetų aljansai, bendradarbiaudami su mokslinių tyrimų subjektais ir įmonėmis, studentams galėtų suteikti įvairesnių ir geresnių išsilavinimo galimybių. Tai studentams leistų siekti platesnių, įvairesnių ir į ateitį orientuotų įgūdžių ir kompetencijų, nes skirtingi universitetai sutelkia savo patirtį, žinias ir išteklius – taip derinami įvairūs privalumai, kurių visų neturi jokia atskira institucija. Tokie aljansai skatina subalansuotą specialistų judėjimą ir studentams suteikia išskirtinių galimybių įgyti aukšto lygio laipsnį, o integruotas judumas leidžia derinti studijas keliose Europos šalyse. Todėl turime žengti šiuos perspektyvius žingsnius ir siekti, kad daugiau universitetų taikytų šį principą, taip pat parodyti, kuo tai naudinga pedagogams, studentams ir būsimiems darbdaviams.

Europos laipsnio projektas, kurį inicijavo keli Europos universitetų aljansai, suteikia naujų galimybių visoms aukštosios mokykloms – jos gali savo studentams pasiūlyti labai pageidaujamą ir visuotinai pripažįstamą laipsnį, be kita ko, Europai strategiškai svarbiuose sektoriuose. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, tęsiu šį darbą ir kartu su valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir aukštojo mokslo suinteresuotaisiais subjektais sieksiu, kad Europos laipsnis būtų įgyvendintas vietos lygmeniu mūsų studentų ir Europos ateities labui. Vieną iš savo įgyvendinimo dialogų ketinu skirti diskusijai apie tai, kas galbūt stabdo pažangą šioje srityje.

Daugiau kaip 35 metus pagal programą „Erasmus+“ teikiama parama, kad žmonės galėtų pasinaudoti judumo mokymosi tikslais galimybėmis ir įgyti naujų gebėjimų ir įgūdžių, pavyzdžiui, empatijos, pasitikėjimo, atvirumo, kritinio mąstymo, pagarbos įvairovei ir aktyvaus pilietiškumo. Atnaujinta ir sustiprinta programa „Erasmus+“ bus skatinamas konkurencingumas bei socialinė įtrauktis ir padedama puoselėti mūsų demokratines vertybes. Todėl, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, remdamasi programos jau atnešta nauda sieksiu įrodyti, kad reikalinga nauja programa. Užmojai yra platūs. M. Draghi pranešime raginama įgyvendinti programą „Erasmus visiems“; tai taip pat buvo nurodyta Tarybos rekomendacijoje „Europa kelyje“. Judumo mokymosi tikslais ir bendradarbiavimo paklausa viršija tai, ką šiandien gali suteikti dabartinė programa. Kaip nustatyta politinėse gairėse, turime stiprinti programą „Erasmus+“, be kita ko, profesinio mokymo srityje. Kita daugiametė finansinė programa suteikia galimybę užtikrinti, kad mūsų investicijos būtų tikslingesnės, paprastesnės ir veiksmingesnės. Todėl turime aktyvinti esamus veiksmus, siūlydami patobulinimus ir tolesnį paprastinimą, kad žengtume koja kojon su sparčiai kintančiu pasauliu ir paskatintume Europos ir tarptautinį bendradarbiavimą. Programa „Erasmus+“ mums suteikia puikią galimybę suartinti europiečius ir skatinti konkurencingumą, įtraukti, demokratinį dalyvavimą ir pagrindines ES vertybes.

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto klausimai

9. Kaip, atsižvelgdama į skubų poreikį sukurti ES pasirengimo naujoms grėsmėms, kurios gali turėti įtakos mūsų saugumui ir visuomenės saugai, kultūrai, planuosite prisidėti prie mūsų ES pajėgumų stiprinimo, grėsmių nustatymo gerinimo ir operatyvaus bei veiksmingo koordinuoto reagavimo į krizes įgyvendinimo?

ES kyta vis daugiau klimato, socialinių, technologinio saugumo ir geopolitinių grėsmių, jos tampa vis sudėtingesnės, todėl labai svarbu, kad ES parengtų strategiškesnę, visapusiškesnę ir labiau integruotą požiūrį į krizių valdymą.

Jei būsiu patvirtinta vykdomąja pirmininko pavaduotoja, vadovausiu ES pasirengimo krizėms strategijos kūrimo darbui, remdamasi buvusio Suomijos Prezidento Sauli Niinistö pristatytu pranešimu apie ES civilinę ir karinę parengtį ir pasirengimą.

Tikslas – sukurti stipresnę ir geriau pasirengusią Sąjungą, grindžiamą visos visuomenės įtraukimo tarpsektoriniu požiūriu į parengtį, apimančiu veiksmus visais valdžios lygmenimis ir visus pavojus, taip pat glaudesniu civilinio ir karinio sektorių bendradarbiavimu.

Tai, be kita ko, apima būtinų įgūdžių suteikimą piliečiams – tai mano platesnių veiksmų įgūdžių ir švietimo srityje dalis. ES ir valstybės narės turi pasirengti įvairiausioms žmogaus sukeltoms ar gaivalinėms krizėms ir sukrėtimams – nuo grėsmių saugumui (įskaitant hibridines ir vis dažniau kibernetinį aspektą turinčias grėsmes) iki klimato kaitos ir aplinkos būklės blogėjimo sukeltų nelaimių, turinčių griaunamąjį poveikį kitiems mūsų visuomenės sektoriams, pavyzdžiui, sveikatos, socialinės rūpybos ir žemės ūkio.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, šiuo klausimu bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už pasirengimą ir krizių valdymą. Kaip vykdomoji pirmininko pavaduotoja įsipareigoju padėti sutelkti įvairias susijusias darbo sritis. Vadovaudamasi Europos komandos dvasia glaudžiai bendradarbiausiu su visais kitais Komisijos nariais ir ES valstybėmis narėmis. ES pasirengimo krizėms strategija suteiks pagrindą, kuriuo remiantis bus stiprinami Europos pajėgumai, kad būtų galima nustatyti ir šalinti pažeidžiamumą nuo pradinės grandies rengiant pratybas ir testus, o po to – koordinuotai ir integruotai užkirsti kelią krizėms, jas atlaikyti ir į jas reaguoti.

Pradedame ne nuo nulio. ES jau parengė svarbias reagavimo į krizes prevencijos, nustatymo ir koordinavimo priemones, pavyzdžiui, Sąjungos civilinės saugos mechanizmą; šiomis priemonėmis remsimės ir toliau. Tai taip pat apima ES strateginį reagavimo pajėgumų rezervą („rescEU“), kurį reikia išsaugoti ir toliau stiprinti.

Galime remtis patirtimi, įgyta taikant esamas sektorių krizių valdymo priemones ir instrumentus, sukurtus įvairiose srityse ir įvairiais lygmenimis (be kita ko, civilinės ir karinės parengties srityje), taip pat naudotis per ankstesnes krizes sukaupta patirtimi, pavyzdžiui, patirtimi, įgyta po COVID-19 pandemijos kuriant sustiprintą ES sveikatos saugumo sistemą arba rengiant medicininės atsako priemones.

Įgyvendindama Saugumo sąjungos strategiją, ES priėmė įvairių teisėkūros ir operatyvinių priemonių, kurios ES padėjo geriau nei prieš penkerius metus pasirengti reaguoti į saugumo iššūkius. Komisija glaudžiai bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, kad užtikrintų naujų teisės aktų įgyvendinimą, o tai bus labai svarbu siekiant užtikrinti pasirengimą grėsmėms ir pažeidžiamumui saugumo srityje.

Tačiau pasirengimas nebegali būti tik vyriausybių ir institucijų reikalas. Atsižvelgiant į tai, kad grėsmės neregėtai sudėtingos ir apima įvairius sektorius, aktyvus piliečių, namų ūkių ir visuomenės subjektų dalyvavimas vietos, regionų ir nacionaliniu lygmenimis bus labai svarbus siekiant gerinti ES pasirengimą, kurti naujus pajėgumus ir greitai bei veiksmingai įgyvendinti koordinuotą atsaką į krizes. Siekiant užtikrinti, kad kiekvienas pilietis būtų pasirengęs, svarbus vaidmuo gali tekti naujoms iniciatyvoms, kuriomis siekiama ugdyti reagavimo į krizes įgūdžius ir gebėjimus, įtraukiant socialinius partnerius, švietimo įstaigas ir privatųjį sektorių.

Mūsų gebėjimas reaguoti į kibernetines grėsmes, grėsmes sveikatai ar gaivalines nelaimes rodo mūsų ryžtą ir solidarumą. Galime užtikrinti reikiamą parengtį, jei, susidūrę su specializuotų įgūdžių trūkumu, specialistams (pavyzdžiui, sveikatos priežiūros specialistams ir reagavimo į ekstremaliąsias situacijas tarnyboms, kibernetinio saugumo ekspertams ir logistikos vadybininkams) suteiksime tinkamų įgūdžių. Švietimas rizikos klausimais taip pat bus labai svarbus, ypač pažeidžiamoms grupėms.

Remdamiesi esamais pajėgumais ir juos grupuodami, stiprinsime savo gebėjimą numatyti, tobulinsime savo ankstyvojo perspėjimo bei aptikimo sistemas ir analizuosime ES pajėgumų spragas įvairiuose sektoriuose. COVID-19 pandemija ir karas prieš Ukrainą parodė, kaip plačios tarpusavio sąsajos ir priklausomybė lemia tai, kad krizės plinta ir persimeta iš vieno sektoriaus į kitą, todėl būtini tarpsektoriniai sprendimai ir koordinavimas, dažnai tiek viduje, tiek išorėje. Esu įsipareigojusi siekti tarpsektorinio rizikos supratimo ir skatinti išankstinę rizikos analizę. Esu pasiryžusi tai įgyvendinti mūsų visuomenės ir piliečių labui.

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto klausimai

10. Kokių iniciatyvų planuojate imtis siekiant panaikinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio, karjeros galimybių ir pensijų skirtumus ir kovoti su horizontaliąja segregacija, taip pat skatinti mergaites ir moteris siekti išsilavinimo ir dirbti gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse ir užkirsti kelią visų diskriminacijai, kad Europa galėtų naudotis visais savo talentais ir galimybėmis? Be to, dėl lyčių nelygybės moterų skurdo ar socialinės atskirties rizika ES yra didesnė nei vyrų. Neformalios priklausomų giminaičių priežiūros pareigų turinčioms moterims kyla pavojus, kad negalės įsidarbinti oficialiai ir joms kyla didžiausia skurdo rizika. Kaip planuojate gerinti moterų darbo sąlygas, karjeros ir kvalifikacijos kėlimo galimybes pagal naują ilgalaikę priežiūrą teikiančių darbuotojų problemų sprendimo sistemą? Kaip, kalbant apie šios Komisijos planuojamą pateikti pirmąją kovos su skurdu strategiją, užtikrinsite, kad naująją strategiją galėtų pasinaudoti nepalankiausioje ir pažeidžiamoje padėtyje esančios moterys, pavyzdžiui, benamės moterys ir vienišos motinos?

Lygybė yra viena iš pagrindinių ES vertybių ir esminis viso darbo, kurį vykdysiu eidama savo pareigas, principas. Lyčių nelygybė pažeidžia pagrindines teises. Be to, tai didžiulė ekonominė kliūtis, trukdanti visai Europai išnaudoti visą savo potencialą ir daranti ilgalaikį poveikį mūsų konkurencingumui ir našumui.

Keletas pastarojo meto ES priemonių jau gali padėti moterų gyvenimą pagerinti ir jų dalyvavimą ekonomikoje padidinti iš esmės. Tai visų pirma direktyvos dėl darbo užmokesčio skaidrumo, lyčių pusiausvyros bendrovių valdybose, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros ir deramo minimaliojo darbo užmokesčio. Jei būsiu patvirtinta vykdomąja pirmininko pavaduotoja, Kolegijoje glaudžiai bendradarbiausiu su kolegomis, atsakingais už atitinkamas sritis, kad būtų užtikrintas tinkamas šių priemonių įgyvendinimas, ir prireikus padėsiu valstybėms narėms įgyvendinti reikiamas priemones.

Kalbant apie pastangas šalinti lyčių nelygybę darbo rinkoje, pavyzdžiui, vyrų ir moterų darbo užmokesčio, vyrų ir moterų karjeros galimybių, vyrų ir moterų užimtumo, taip pat vyrų ir moterų pensijų skirtumą, glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už lygybę, dėl naujos lyčių lygybės strategijos po 2025 m. rengimo, be kita ko, dėl konkrečių mūsų veiksmų šioje srityje. Šiuo atžvilgiu taip pat bus naudingas naujasis Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planas, kuriame nustatyti lyčių lygybės, lygių galimybių, taip pat profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros principai.

Sieksiu kovoti su lyčių disbalansu ir stereotipais švietimo ir karjeros srityse. Pavyzdžiui, pagal iniciatyvą „Girls Go Circular“ daugiau kaip 47 000 mergaičių visose ES valstybėse narėse jau įgijo skaitmeninių, verslumo ir žaliųjų įgūdžių – pažangos šioje srityje sieksiu ir toliau. Be to, pagal programą „Erasmus+“ taip pat remiame projektus, kuriuos įgyvendinant ieškoma būdų, kaip įveikti kliūtis, trukdančias mergaitėms ir moterims siekti profesinio mokymo karjeros nulinio balanso technologijų sektoriuje ir susijusiose srityse. Tai labai svarbu, nes daugelis žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos atveriamų galimybių bus susijusios su techninėmis profesijomis, kuriose tradiciškai dominuoja vyrai, – negalime sau leisti ignoruoti pusės visų gyventojų talento.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, lyčių aspektą įtrauksiu į įgūdžių ugdymo ir švietimo iniciatyvas, už kurias būsiu atsakinga. Taip pat dėsiu daug pastangų, kad būtų sprendžiamas horizontaliosios segregacijos darbo rinkoje klausimas. Tai yra svarbūs vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo veiksniai. Lyčių nelygybės mažinimas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokymo srityje bus vienas iš pagrindinių Strateginio gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos mokymo plano tikslų. Tinkamos mokymo ir mokymosi metodikos gali padėti padidinti visų studentų (įskaitant mergaites) motyvaciją, susidomėjimą ir dalyvavimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityje. Lyčiai atžvalgius mokytojų rengimas gali padėti įveikti institucines kliūtis ir skatinti platesnes galimybes įgyti išsilavinimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityje. Tokios iniciatyvos, kaip „Girls Go Circular“, gali padėti toliau plėtoti specializuotą pedagogų mokymą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityje, nes jas įgyvendinant suteikiama galimybė naudotis mokymo priemonėmis ir tinklaveika, o švietimas susiejamas su pramone.

Rengiant ES kovos su skurdu strategiją svarbu atsižvelgti į lygybės (be kita ko, lyčių lygybės) problemas. Kad galėtume imtis veiksmų dėl padėties, kurioje yra atsidūrę pažeidžiamiausi asmenys, įskaitant benamius, vienišas motinas ir neįgaliuosius, turime sutelkti dėmesį į pagrindines skurdo priežastis. Laikydami aktyvios įtraukties principo, ketinu atsižvelgti į tokius veiksnius kaip nepakankamos pajamos, galimybių patekti į darbo rinką spragos ir ribotos galimybės naudotis socialinėmis ir pagrindinėmis paslaugomis (pavyzdžiui, energetikos ir transporto). Šios problemos dažnai yra susijusios su lytimi.

Veiksmai, kuriais remiamas aktyvesnis moterų dalyvavimas darbo rinkoje, taip pat padėtų panaikinti vyrų ir moterų pensijų skirtumą, kuris visų pirma atspindi lyčių nelygybę per profesinį gyvenimą ir mūsų gerovės sistemų persiskirstymo pajėgumą. Taip pat turėtume toliau stebėti pensijų skirtumus ir ypatingą dėmesį skirti struktūrinei nelygybei, diskriminacijai ir šališkumui lyčių atžvilgiu senatvės pensijų srityje.

Priežiūra yra sektorius, kuriame lyčių nelygybės problema yra esminė, o kartu tai sritis, kurioje galima rasti šios problemos sprendimą.

Matome neproporcingą priežiūros pareigų našta, kuri daro poveikį tam, ar ir kaip moterys gali dirbti mokamą darbą. Siekdami remti moterų dalyvavimą darbo rinkoje visą gyvenimą, turime užtikrinti kokybiškas, įperkamas ir prieinamas priežiūros paslaugas visoje ES ir pagerinti tiek priežiūros gavėjų, tiek profesionaliai ar neoficialiai jais besirūpinančių asmenų padėtį. Todėl tęsiu ir toliau intensyviau darbą, susijusį su Europos priežiūros strategijos ir visų pirma dviejų Tarybos rekomendacijų dėl ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros ir dėl ilgalaikės priežiūros įgyvendinimu.